

[Bomholt.]

statsforskrivninger? Københavns universitet modtager af staten i henhold til finanslovsforslaget 10,7 mill. kr. Hvis man regner med 4 pct., svarer det til en statsforskrivning på 267 mill. kr. til Københavns universitet! De højere læreanstalter modtager tilsammen 22 mill. kr. pr. år. Det svarer til en statsforskrivning på 650 mill. kr., altså renten af langt over en halv milliard. Det er en meget stor prioritet, som forskningen har i det danske samfund, men det ville da være urimeligt at yde det i form af en statsforskrivning. Vi har sidst fået det tekniske forskningsråd. Det har ikke en sådan statsforskrivning. Der ydes 1/4 mill. kr. årlig. Men hvorfor ikke en statsforskrivning i dette tilfælde også, hvis vi endelig skulle give os ind på den vej? En kvart million kroner årlig, hvad svarer det til udtrykt i kapital, det bliver vel godt 6 mill. kr. Naturligvis, det tager sig langt flottere ud at sige og skrive: der stilles 50 mill. kr. til rådighed. Det svarer bedre til en trespaltet overskrift. Det lyder ikke nær så heroisk at skrive, at der ydes forskningen 2 mill. kr. pr. år af de 2 1/2 mill. kr., som forskningen ønsker, det vil sige 80 pct. af det ønskede beløb.

For at gøre sagen kort: socialdemokratiet betragter en sådan økonomisk opstilling som propaganda af en noget naiv art i lighed med de berømmelige plakater, vi så forud for valget. Det er lidt for billig vinduespynt. Ved forskellige lejligheder har konservative talere ivret mod de skjulte puljer, de fonds, der finansieres under en eller anden post på regnskabet. Nu er en konservativ minister inde på banen. Han har foreslået en fond oprettet under finanslovens § 26. Men jeg håber, at vi i det udvalg, der nedsættes, vil være i stand til at forhandle med den højtærede finansminister om en løsning.

Vi, der repræsenterer socialdemokratiet, kan ikke gå med til den her foreslåede ordning. Vi yder gerne 2 mill. kr. til den videnskabelige forskning. Vi kan også gå med til 2 1/4 mill. kr. Men forudsætningen er, at der gives en klart dokumenteret begrundelse for et sådant beløb. Bevillinger og konstateret behov skal stå i et vist organisk forhold til hinanden. Vi må have oversigt over samtlige ansøgninger, herunder de ansøgninger om tipsmidler, der er indkommet, såvel dem, der er imødekommet, som dem, der er refuseret. Vi må have økonomisk oversigt over de midler, der her kan være tale om. Det er ikke noget ekstraordinært, der kræves. På samme

måde vil ethvert fagministerium og enhver offentlig bevilgende myndighed stille sig.

Resten af mine bemærkninger skal jeg vente med til næste omgang.

Martin: På venstres vegne kan jeg udtale tilslutning og give tilsagn om støtte til det foreliggende lovforslag.

Vi gør det med stor glæde. Vi er helt enige med den højtærede minister om fondens formål og betydning. Den højtærede minister udtrykte sig i sin fremsættelsestale så udførligt og udtømmende, at der ikke er grund til at føje meget til om selve fondens formål og betydning. Vi er ganske enige med ministeren i hans syn på den videnskabelige forsknings betydning for åndslivet og det tekniske fremskridt, og derfor hilser vi med glæde ministerens initiativ.

Hvor meget der kunne være vundet ved at afvente videnskabskommissionens betænkning, er jeg ikke i stand til at udtale mig om, men jeg tror, at jeg med sikkerhed kan sige, at den opgave, som her skal løses, er rigsdagen i forbindelse med regeringen og administrationen i stand til at løse, selv om vi må vente på videnskabens bistand.

Der har været skrevet i bladene, at det initiativ, der nu udvises, er en følge af det demonstrationstog, der for nogen tid siden myldrede op her ved rigsdagen. Jeg vil gerne advare imod, at den opfattelse breder sig, at man kan opnå noget ved at stimle sammen udenfor rigsdagen. Det kan man ikke. Den opgave, vi nu går i gang med at løse, løser vi, fordi vi finder, det er nødvendigt, at den bliver løst, og vi har ikke haft nogen påvirkning udefra nødvendig.

Der er også i denne forbindelse sagt noget om venstres stilling til videnskabens og forskningens betydning. Der har været sagt, at venstre stillede sig modvilligt overfor den slags bevillinger. Det er ikke rigtigt, men netop de bevillinger, man går med til med den største begejstring, gælder det om også at lade komme under betænkelighedernes kontrol, sådan som også den ærede ordfører for socialdemokratiet gjorde, skønt også han udtalte sin store begejstring for den opgave, der her søges løst.

Det er rigtigt, at man altid skal se på begge sider af pengene, inden man giver dem ud; man skal se på de virkninger, de har der, hvor de gives ud, og også på de virkninger, de har, hvor de tages fra. Dette er altid nødvendigt for dem, der har magten over andres penge. Der er ikke tvivl om, at de penge, der her gives ud, vil få gavnlige virkninger og stor betydning. De bliver